

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

112. An suscipientes primam Tonsuram, & Ordines minores solùm causa euadendi iudicem sæcularem, peccent mortaliter? Et quæritur obiter, an suscipientes Ordines minores sine confirmatione peccent ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

matrim. tom. 2. lib. 7. disp. 3. 1. num. 16. & 17. Conich de Sacram. tom. 2. disp. 20. num. 104. & 105. & alij.

3. Ad auctoritatem Concilij Tridentini respondetur, solum ostendere, quid ipsa decernat, & illius status reverentia postulet, & ideo nullis vitur verbis præceptiuis, ad peccati mortalis obligationem sufficientibus.

RESOL. CXII.

An suscipientes primam Tonsuram, & Ordines minores solum causa evadendi iudicem secularem, peccent mortaliter?

Et quaeritur obiter, an suscipientes Ordines minores sine confirmatione peccent mortaliter, vel Episcopus illos ordinans? Et part. 10. tra. 16. & Mic. 6. Resol. 61.

§. 1. Affirmatiue nominatim contra me respondet P. M. Ghetius in suo Theauro Animæ, tom. 1. verb. Clericus, quæst. 10. vbi sic ait: Peccat mortaliter, qui recipit Minores Ordines, vel primam Tonsuram cum intentione evadendi forum seculare. Hoc expressè habemus ex Concil. Trid. sess. 23. c. 4. de reform. & sic docet Bañz 2. 2. q. 22. art. 1. Quid quid in contrarium dicat Diana tract. 16. Miscell. 2. resol. 22. qui respondet ad auctoritatem Concilij, dicens ipsum solum attendere quid ipsa decernat, & illius status reverentia postulet, & ideo nullis vitur verbis præceptiuis ad peccati mortalis obligationem sufficientibus. Sed iste hallucinatur; sicut enim non confirmatus peccat mortaliter, si prima iniatur Tonsura, sic qui Tonsura iniatur, vt euitet forum seculare. Ita Ghetius.

2. Sed ego, his non obstantibus, iterum docerem, Clericum non peccare mortaliter, si Minores Ordines suscipiat, habens propositum recedendi, & interim à iudicio seculari immunem esse; nam verba Concilij Tridentini, vt patet, rigorosum præceptum non indicant; & ad id quod asserit Ghetius, suscipientem Ordines Minores sine Confirmatione, vt vult Concilium, peccare mortaliter, ergo etiam peccabit mortaliter, si quis suscipiat Ordines ad fugiendum forum Laicale. Respondeo negando antedicens, nam vt ego docui in 2. part. tract. 2. Miscell. resol. 4. Ordines suscipientes nondum confirmari, citra tamen contemptum, non peccant mortaliter, quia verba Concilij strictum non continent præceptum. Et ita pro hac sententia alibi adduxi Magistrum Serra Dominicanum; cui nunc addo Reuerendiss. Candidum tom. 3. disp. 11. art. 8. dub. 20. Idem etiam docent Sotus, Victoria, Ledesma, Vivald. Suarez, Coninch, Ochagaña, Granatus, Layman, Hurtadus, Henriquez Rodriguez, Moure, Nauarrus, Torreblanca, Marchinus, Molfesius, Reginaldus, quos omnes, me etiam citato, adducit, & sequitur Leandrus de Sacram. tom. 1. tract. 3. disp. 1. quæst. 8. quibus ego addo, me citato Barbofam in Concilium Trident. sess. 23. cap. 4. num. 2. Et me citato Stephanum de S. Gregorio de Sacram. lib. 3. cap. 18. num. 10. & me citato Trullench de Sacram. lib. 2. cap. unico. de Confirmat. n. 13. Ragucium in Lucerna Parochorum, de Sacram. Confirm. q. 25. Ioan. Franc. Suarez in Enchir. Casuum Conscientia, tract. de Contractib. lib. 5. verb. Confirmatio. Bizozerum de Sacram. part. 3. cap. 4. n. 2. Tiberium in instr. Ordinandor. c. 8. q. 5. 8. Gefualdum in Theol. mor. tom. 1. tract. 5. c. 2. n. 8. Dicastillum de Sacram. tom. 1. tract. 3. disp. vnic. dub. 10. n. 100. Eligium Bassam in floribus Theolog. verb. Confirmationis Sacram. n. 12. Petrum à Sancto Ioseph in Theologia Sacramentali. c. 14. resol. 4. Zambellum in reper. moral.

verb. consecratio, n. 1. Lessium in 2. part. D. Thome q. 72. art. 8. dub. 1. 2. num. 3. 2. Possentium in Summula de Sacram. Confirm. verb. Susceptor. n. 3. Martinum de Sancto Ioseph vbi infra, tract. 1. de Confirm. n. 16. Præpositum in 3. part. quæst. 72. art. 8. num. 49. Quintanaduenam in Theolog. moral. tom. 1. tract. 2. sig. 4. num. 3. & Ioannem Vigers de Sacram. quæst. 72. art. 8. num. 3. 2. cum alijs. Quid respondebit Magister Ghetius ad tantam nubem testium? qui omnes asserunt, verba Concilij Tridentini non imponere præceptum, ita vt sumentes Ordines ante Confirmationem, peccent mortaliter, & hoc plures ex supradictis Doctoribus extendunt etiam ad Episcopum illos ordinantem, qui volunt neque ipsum in hoc casu peccare mortaliter.

3. Itaque ex his contra Ghetium assero, suscipientes primam Tonsuram, solum ad declinandum forum iudicis Laici, lethalis culpæ reos minimè esse, & ita præter Sanchez, & Coninch à me citatos hanc nostram sententiam tenent Nauarrus, & Rodriguez, quos citat & sequitur Layman in Theol. moral. lib. 5. tract. 9. cap. 7. num. 2. Idem tenet Naldus in Summa, verb. Ordo, num. 15. Bonacina de Sacram. Ordinis, disp. 8. quæst. vnic. punct. vii. Ioan. Baptista de Fabris in manu. Ordin. de Sacram. Ordinis, cap. 4. quæst. 7. Hurtadus de Sacram. Ordinis, disp. 22. Elco-bar in Theolog. moral. tract. 7. exam. 8. cap. 4. num. 73. Homobonus de Bonis in Exam. Eccles. part. 1. tract. 3. quæst. 2. Villalobos in Summa, tom. 1. tract. 11. disp. 14. num. 2. & nouissimè me citato Raphaël Auersa de Sacram. Ord. quæst. 4. sect. 2. & me citato Martinus de Sancto Ioseph in Mon. Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 3. de Ord. num. 5. vbi sic ait: [El que se ordena de prima tonsura, y de los quatro menores Ordenes con sola intencion de gozar del sacro Ecclesiastico, y huir del seglar, y de no pagar tributos, ni ir à la guerra, por mandado del Principe, d de obtener algun Beneficio, iuzgan graues Autores, que peccan mortalmente, que iuzgan se va contra precepto del Concilio Tridentino sess. 23. c. 4. de reform. quando dize, que el que se ordenate de prima tonsura, sit de illo probabilis coniectura, quod eligat hoc genus, vt Deo fideliter seruiat, & non vt declinet iudicium seculare. Iuzgo pro mucho mas probable, que estas palabras no inducen precepto, sino amonestacion, y que los arriba dichos nunca peccaran mortalmente, porque no van contra precepto alguno, y toman buen estado, aunque el fin no sea perfecto. Y es cosa dura condenar à pecado mortal pudiendo librar del, & sententia dura non est tenenda, neque admitenda, l. filio pater 89. ff. de l. 1. & sententia humanior est tenenda, l. pro hered. de 20. §. si quid, & ibi Gloss. humanior, ff. de acquir. hered. Ita Martinus. Et tandem hanc sententiam docet Castrus Palus t. 4. tr. 27. punct. 8. n. 7. Et ratio est, quia, ait ille, rationi consonum est, Ordinem suscipere sub intentione omnium, quæ Ordini annexa sunt: Ordini annexa est exemptio à seculari iudicio; ergo suscipere Ordinem sub hac intentione non est dissonum rationi. Neque huic intentioni obstat Concilium: quia in hac intentione nullam fraudem ordinandus committit: quippe vitur iure sibi concessio. Illum ergo excludit Concilium ab ordine suscipiendo, qui non, vt fidelem cultum Deo præstet, ordinatur; sed secularis iudicij fugiendi fraude: fraus autem non est censenda committi, nisi graui aliqua causa apud seculare iudicium, incepta iniatur: tunc enim censetur ordinandus fraude vt in seculari iudicio fugiundo.

4. Nota etiam, quod post hac scripta inueni Machadam de perfecto Confess. tom. 2. lib. 4. part. 1. tract. 1. docum. 2. num. 5. me citato nostram sententiam tan-

Sup. hoc curum in duabus primis ref. not. præterita, & magis late supra in Ref. 100. & in Resol. 4. not. præterita, à lin. 4. & in fine §. Melius, & in Ref. 5. in eodem §. & in Ref. 6. §. vlt. & in Ref. 8. in eodem §. & in Ref. vltim. §. 1. & signanter 2.

Que hic est Ref. antedictis, & in alio §. & vers. eius not.

Que hic est supra Resol. 101. & in Ref. 99. §. vlt. & lege etiam §. 1. & 2. Ref. 100. & in ro. 1. & Ref. 4. à lin. 4. & in Ref. 12. §. Notari, & in tom. 3. tr. 1. Ref. 9. §. Sed difficultas, & in tom. 1. tr. 3. Ref. 26. §. Confirmatio, & in to. 1. Ref. 27. §. Itaque ad medium, & vers. In ip.ומר, & la. in tom. 4. Ref. 46. à lin. 4. & §. 1.

quam probabilem docere. Et ideo me citato Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 6. disp. 7. q. 11. & me citato Garzias in Summa, tract. 1. diff. 1. dub. 14. n. 3. sententiam affirmatiuam, quam ipsi cum Ghetio tenent vocant tantum probabiliorem. Poterat igitur Magister Ghetius nostram sententiam, si non probabiliorem, ut puto, saltem tantquam probabilem admittere, & non afferere tam petulanter, me illam tenendo hallucinatum fuisse. O lepidum caput!

RESOL. CXIII.

An ordinatus Ordinibus sacris ante pubertatem, teneatur continere?
Et quid, si adeptus pubertatem votum castitatis in Ordine sacro contento non ratificauit?
Et an predictum votum à Parentibus, vel tutoribus absque causa aliqua irritari possit?
Ex quibus deducitur votum solemne expressum in Religione approbata ante pubertatem emissum, nisi post pubertatem ratificetur, non obligare.
Imò hodie votum expressum solemne professionis non valet vsque ad decimum sextum annum completum, & ideo idem dicendum erit de initiato ante decimum sextum annum, nempe cum non teneri continere.
Et an sic validum votum, & inualidum matrimonium contractum ab eo, qui Ordinem sacrum accepit, ignorans illi annexum esse votum castitatis?
Et quid est dicendum si quis suscipiat sacros Ordines, cum intentione expressa non vouendi castitatem, an hoc non obstante teneatur castitatem seruare? Ex part. 10. tr. 16. & Misc. 6. Ref. 84.

Sup. doctrina contenta in hoc & seq. §. in ro. tr. 7. Ref. 74. §. Sed ad. & signanter §. Quero secundo. & quamvis nō plene sup. hoc lege tamen aliam Refol. ex §. earum annotationū.

§. 1. **N**egatiuam sententiam tenet Sanchez de matrim. tom. 2. lib. 7. disp. 30. n. 8. nisi adeptus pubertatem votum ratificet. Et ratio est, quoniam votum solemne expressum in Religione approbata, ante pubertatem emissum, nisi post pubertatem ratificetur, non obligat. c. 1. & cap. illud 20. q. 1. & cap. ad nostram, de regular. Ergo nec votum solemne tacitum emissum in Sacri Ordinis susceptione. Dices, hoc votum solemne non tantæ esse efficacitæ: cum non sit per se, & ex natura rei solemne. Id fateor, at vere constituit in statu iure Ecclesiastico incomparabili cum matrimonio: & quamuis Pontifex possit dispensare, at summa cum difficultate dispensabit, & propter causam valde publicam, quare non est credendum velle Ecclesiam voto tanti momenti alligari puerum impuberem. Quamuis enim votis simplicibus ligari possit, & facillimo negotio illi aetati consulitur: cum possint omnia illa impuberum vota à parentibus vel tutoribus absque causa aliqua irritari. Imò hodie cum votum expressum solemne professionis non valeat vsque ad decimum sextum annum completum, iuxta Trid. sess. 25. de regul. c. 15. idem dicendum erit iuxta hanc sententiam de initiato Ordinibus Sacris ante decimum sextum annum, nempe, cum non teneri continere. Quia ratio tradita ab hac sententia profus militat in hoc casu.

12. Sed hanc opinionem refellit Pontius de matrim. lib. 7. cap. 29. num. 15. & post illum Martinus de Sacram. tom. 5. disp. 75. sect. 2. n. 23. Quia votum emissum cum sufficienti vsu rationis, obligat quantum est ex se, & ex natura rei, nisi Ecclesia reddiderit hoc votum irritum. Vfus autem rationis sufficiens ad vouendum, est idem qui sufficit ad peccandum mortaliter: & Ecclesia nunquam irritauit votum ordinati ante pubertatem, sicut irritauit professionem factam ante annum 16. aetatis. Quare talem obliga-

tum irimeritò censet. Vnde patet responsio ad argumentum, quod adducit Sanchez. Ego verò tamen sententiam probabilem esse puto.

3. Verum, si aliquis hic obiter querat, an sit validum votum, & inualidum Matrimonium contractum ab eo, qui Ordinem Sacrum suscepit ignorans, vel non sciens, & volens Ordines Sacros suscipere, licet ignorauerit, votum annexi, emisit tacite votum. Quia qui vnum sciens, & prudens efficit, de iure facit, & vult subinde etiam annexa. Ita Sanchez de matrim. pra. disp. 27. n. 11. & Candidus tom. 1. disp. 1. dub. 6. cum aliis, & Martinus de San. Ioseph.

4. Sed quid dicendum, si suscipiens Sacros Ordines cum intentione expressa, non vouendi Castitatem, teneatur Castitatem seruare? Negare Vafquez in 3. part. tom. 3. disp. 2. 47. cap. 7. num. 99. & Bulla Pontius ubi supra, n. 14. Sed affirmatiue sententiam adhæret cum Sanchez, & Candido Pater Lacerda de Sacram. tom. 2. tract. 9. disp. 17. q. 7. vel et alia constitutione Ecclesiae, vel etiam ex voto, eo quod id sit annexum ex constitutione Ecclesiae Ordini Sacro independentem ab Ordinis voluntate: Et ideo ab hac duo posteriora debita conuincuntur, cum etiam P. Martinus de San. Ioseph, in Sum. Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 31. de Matrim. num. 4.

RESOL. CXIV.

An sacer Ordo susceptus per vim, & metum imprimatur characterem.

Et deducitur, quod si Ordinatus per vim, & metum recipit Ordinem sine voluntate recipientis Sacramentum, sed solum simulate, hic quidem Ordinatus non suscipit, quia inualide ordinatur.

Item, cum quidam Ordinatus Subdiaconus detinisset ab Episcopo declaratoriâ fuisse Ordinatum per vim, & metum, sed postea petens dispensationem à Summo Pontifice, ut ad alios Ordines sacros promoveri posset, dubitatum fuit à quibusdam in auctoritate iste talis debeat saltem sub conditione sumere Ordinem Subdiaconatus?

Item queritur, an ordinatus per vim, & metum teneatur ad votum continentiae?

Et an predictus possit licite contrahere matrimonium?

Et an etiam teneatur ad recitandum Officium Diuinum?

Et docetur, quod quocumque metu initiatus, quantumvis graui, si postea ratificet verbo, aut factis simul utens Ordine accepto sine ulla coactione, non erit iam in posterum sibi integrum restituere, sed continentiam, & obligationem Officij Diuini subiactis, sicut ceteri sponte ordinati; hoc autem intelligendum est, si sciens & prudens exerceat; secus vero si per errorem, quo quis ad Ordinis obseruantiam compellatur se esse adstrictum.

Et inferitur, quod professio debet fieri à sciente, & volente, & quod professio tacita inducitur faciendo propria opera professionum. Ex part. 10. tr. 13. & Misc. 3. Ref. 18.

§. 1. **S**i vis est absoluta quia vi detinetur, prope conditionalis, puta vt euadat cruciatus, mortem, &c. tunc Ordinem characterem imprimere dicendum erit. Et ratio discriminis est, eo quod in coactione quam conditionalis Doctores appellante, adeo